

1902

1940

1950

2008

Güneşten Daha Hızlı...

Bugünlerde herkesin acelesi var. Belki de zamanın acelesi var, biz onun hızına yetişmek için acele ediyoruz... Nedeni şu ya da bu, görünen gerçek, zaman artık çok kıymetli. Bir anda 1940'lı yıllara dönsek...

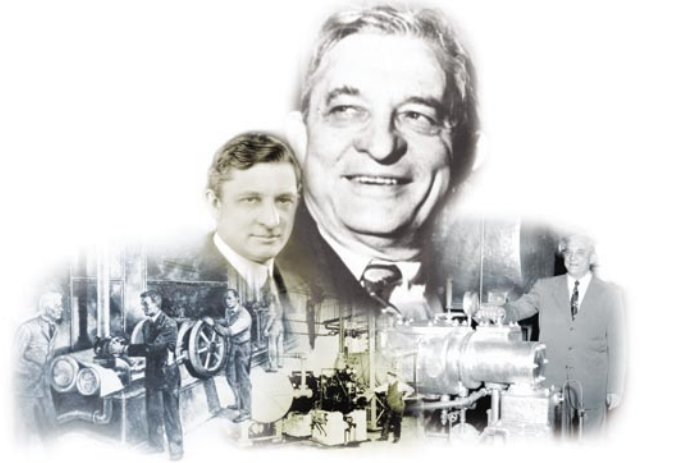
1949 Evet, 1949 yılındayız. Bir Boeing Stratocruiser uçağının içinde Amerika'dan Avrupa'ya uçmaya, yani Atlantik'i geçmeye hazırlanıyoruz. Uçağın içindeki konfor koşulları iyi. Çünkü bir süre önce Carrier'ın uçaklar için geliştirdiği hava koşullandırma sistemleri bu uçakta kullanılıyor. Ancak önümüzde zorlu bir yolculuk var, çünkü Atlantik'i geçmek yaklaşık 12 saat alıyor.... Zaman çok yavaş akıyor.

Bir anda yirmi yıl sonrasına 1969'a gidiyoruz. Bu kez Fransa'da Toulouse Havaalanı'nda bir uçağın içindeyiz, yolculuğumuz yine Atlantik'in öteki kıyasına; konforumuz iyi. Heyecanlıyız, çünkü bu kez "güneşten daha hızlı" bir yolculuğa hazırlanıyoruz; zaman çok hızlı olacak...

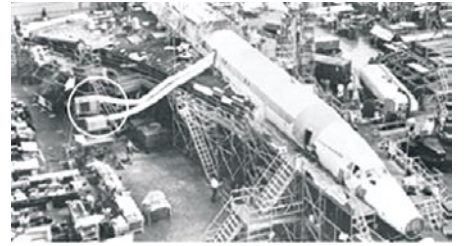
Tahmin edileceği gibi "Concorde" uçağından söz ediyoruz. Peki bunun Carrier ile ne ilgisi var dersenez, bugün bu süpersonik uçaklarla Atlantik ötesine üç buçuk saatte gidilebiliyorsa bunda Carrier'ın da önemli bir katkısı olmuştur.

Avrupa'da süpersonik havayolları araştırmaları 1956'da başladı. Altı yıl sonra İngiliz ve Fransız hükümetleri süpersonik uçakların ortak tasarımı, geliştirilmesi ve üretimi amacıyla uluslararası bir anlaşma imzaladı. Concorde uçağı ilk deneme uçuşunu 1969'da Toulouse'dan kalkarak gerçekleştirdi. İlk Concorde'un yapımı sırasında önemli bir sorun yaşandı. Uçak gövdesi içinde sıcaklığın yükselmesi, işçilerin çalışmasını olanaksız kılıyordu. Bu sorunu da Carrier çözdü. İngiltere'nin Bristol kentinde bir Carrier Carlyle temsilcisi olan Alger Air Conditioning Ltd adlı şirket, toplam soğutma kapasitesi 28 kW'a kadar ulaşan iki tane kompakt Carlyle klima cihazı geliştirdi. Dışarıda iki platform üzerine yerleştirilen Carlyle cihazları, kanallarla uçak gövdesine bağlandı.

Concorde uçaklarının uzunluğu 62 metredir, ama uçuş sırasında uçak iskeletinin ısınması yüzünden 15-25 cm kadar uzar. Uçak yüzeyindeki beyaz boya, bu değişikliği karşılamak ve süpersonik uçuşun yarattığı ısıyı dağıtmak amacıyla özel olarak geliştirildi. 25 metre olan kanat genişliği, subsonik uçaklarınkinden daha azdır, çünkü bunlar farklı biçimlerde uçar. Concorde, yüksek düzeydeki uçuş kalitesine "girdap kalkışı" deni-

Concorde uçaklarının test uçuşu hazırlıkları sırasında, uçak gövdesi içinde oluşan ve teknisyenlerin çalışmasını engelleyen aşırı ısınmayı önlemek için Carlyle geliştirdiği iki kompakt tip ünite ile uçağın içinde orijinal Concorde soğutma ve konforu sağlandı.

len bir yöntemle ulaşır. Concorde uçakları, ses hızının iki katına varan bir hızla, saatte ortalama 1.350 metre hızla uçar. Batı'ya uçarken, beş saatlik zaman farkı nedeniyle, kalktığı saatten önce varır. Bu nedenle Concorde'un "güneşten daha hızlı" olduğu söylenir.

Ticari uçuşlara başladığından beri İngiliz Havayolları ve Fransız Havayolları tarafından işletilen Concorde uçakları yüzbinin üzerinde uçuş yaptı, 500 milyon km'ye yakın yol aldı.

1930

Mart ayında Carrier geliştirdiği ve üretimine başladığı pencere altına yerleştirilen Weathermaster ünitelerini ilk kez Doğu Chiago'daki Superheater Company'de kullandı. Ağustos'ta Los Angeles'da California Bank'ın 15 katlı binasının hava koşullandırmasında 490 Weathermaster ünitesi kullanılması için sözleşme imzalandı. Ardından ABD Yüksek Mahkemesi'nin konforu 180 Weathermaster ünitesi ile sağlandı.

TIME

10 Kasım 1930

"Geçen hafta Carrier Mühendislik Şirketi tarafından Bruswich-Kroeschell (deniz araçlarının soğutulmasında uzman) ve York Isıtma ve Havalandırma şirketlerinin Carrier adı altına bir holding olarak birleştirildi açıklandı. Bu yapı içinde her şirket kendi kimliğini koruyacak ve faaliyetini sürdürecektir, Carrier ise tüm araştırma, doğrudan satış ve mühendislik işlerini yürütecektir."